

Integration, assimilation eller mångfald?

En innehållsanalys av riksdagens etableringspolitiks debatt.

Sara Ibrahim

Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska institutionen
Kurskod: MRSG31
Termin: VT terminen 2016
Handledare: Lina Sturfelt
Omfång: Antal ord 10884

Abstract

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur riksdagen under en debatt använder begreppen integration, assimilation och mångkultur och hur dessa begrepp relateras till de nyanlända. I analysen undersöks även om de nyanlända stereotypiseras som belastning och hot. Genom min undersökning vill jag belysa den etableringspolitik som Sveriges riksdag just nu förespråkar och eftersträvar. Min teori härrör från Peterssons artikel ”Invandring och integration i Danmark och Sverige: likt och olik i debatt och politisk praxis”. I artikeln definierar han de tre centrala begreppen, integration, assimilation och mångkulturalism samt diskuterar den stereotypisering och kategorisering som kan ske av de andra. Analysverktyget är kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys, detta för att uppnå ett tillförlitligt resultat. Undersökningsmaterialet är en debatt från 2015 om integration, där alla partier deltar. Resultatet visar att det begrepp som används mest är integration. Det enda parti som använder sig av alla tre centrala begreppen är Sverigedemokraterna. De är även det enda parti som tror på assimileringspolitik. De andra partierna i riksdagen talar för integration. Det är ingen av riksdagspartierna som nämner mångkulturalism. Kristdemokraterna nämner mångfald vid ett tillfälle som något berikande. En kategorisering av vi och dem skildras av alla partier. Stereotypisering av de nyanlända sker i form av både belastning och tillgång. Utifrån analysen och tidigare forskning är slutsatsen att det finns en indikation på att Sverige håller på att gå ifrån att vara ett fäste för mångkulturalismen och i samband med flyktingkrisen utformar en etableringspolitik som är närmare definitionen av integration än mångkulturalism.

Nyckelord: Etableringspolitik, integration, assimilation, mångkultur, mångfald, stereotypisering, kategorisering.

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar	2
1.2 Material	3
1.2.1 Primärmaterial	3
1.2.2 Sekundärmaterial	4
2 Teori	6
2.1 Utformning av etableringspolitiken i Sverige som fäste för mångkulturalism	6
2.2 Skildring av den andre	7
3 Innehållsanalys	10
3.1 Kvantitativ analys	10
3.2 Kvalitativ analys	11
3.3 Kritik mot innehållsanalys	12
4 Litteraturoversikt och tidigare forskning	13
5 Analys och resultat	16
5.1 Kvantitativ analys	16
5.2 Resultat av kvantitativ analys	17
5.3 Kvalitativ analys	19
5.3.1 Moderaterna	20
5.3.2 Centerpartiet	22
5.3.3 Folkpartiet, numera Liberalerna	23
5.3.4 Kristdemokraterna	24
5.3.5 Socialdemokraterna	25
5.3.6 Miljöpartiet	26
5.3.7 Vänsterpartiet	28
5.3.8 Sverigedemokraterna	30
5.4 Resultat	33

6 Sammanfattande diskussion	35
Referenser	37

1 Inledning

Världen skådar historiens största flyktingkris. Antalet som har sökt skydd i Europa har resulterat i att EU:s medlemsstater talar om flykting-strömmar, vågor och volymer av flyktingar. För vissa länder är det självklart att ta emot människor i flykt men inte för andra. Nationalistiska röster hörs mer än någonsin sedan andra världskriget. Många är kritiska över hur flyktingarna kommer etableras i samhället och ifall de kommer belasta systemet. Andra anser att dessa människor kommer så småningom etableras och berika samhället.

I Sverige har vi under 2015 tagit emot högsta antalet flyktingar någonsin.¹ Det har varit en utmaning för regeringen och migrationsverket att hantera denna mängd av människor i behov av skydd. En basal rättighet som tak över huvudet har i slutet av året inte lyckats ordnas för asylsökande i vårt land. Istället har tält satts upp. Det finns uppfattningar om att Sveriges instanser inte har kapaciteten att klarar av att ta emot fler flyktingar. Många menar att vi måste i första hand ta väl hand om dem som vi redan har.

Det har varit en stor debatt i samhället om hur Sverige ska kunna förse ett värdigt mottagande och etablera de nyanlända i samhället. Nästa utmaning för Sverige är just hur nyanlända ska etableras i samhället, hur de ska delta och känna sig delaktiga. Vad krävs? Är det assimilation, integration eller är det ett mångkulturellt samhälle som vi bör stäva efter i vår etableringspolitik?

I denna uppsats är jag intresserad av att analysera etableringspolitiken. Jag vill undersöka hur riksdagen talar om de nyanlända i en integrationsdebatt och hur de sätts i relation till assimilation, integration och mångfald.

Sverige har varit ett immigrationsland sedan 1950-talet. Det är framför allt två typer av immigranter vi pratar om i Sverige. Den första är arbetskraftsinvandring som var mer vanlig förr. Den andra typen är asylsökande, som är i behov av skydd, och den typen är

¹ Migrationsverket, ” Inkomna ansökningar om asyl, 2015”, Maj 9, 2016, [hämtad 2016-05-21]
<http://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac3871598173/1460036885615/Asyls%C3%B6kande+till+Sverige+2000-2015.pdf>.

mer förekommande idag. Det stöd som behövs för etablering av dessa två typer skiljer sig enormt.

Innan etableringsreformen 2010 hade kommunerna frihet att själva bestämma utformningen av introduktionen för de nyanlända. Det innebar att kommunerna skulle enligt lagen erbjuda samhällskunskap, svenska för invandrare (SFI) och vid möjlighet praktik. Det systemet som fanns innan 2010 var ett system som infördes under 1980-talet.² Eftersom kommunerna fick utforma introduktionen kunde den se mycket olika ut från kommun till kommun.

I propositionen 2009/10:60 lade regeringen förslag om en ny lag om etableringsinsatser. Syftet var att effektivisera etablering på arbetsmarknaden, öka kunskaper i svenska och delaktighet i samhället.³ Trots goda intentioner är resultaten och effektiviteten ifrågasatt. Nyanländas etablering på arbetsmarknaden kritiseras och det talas alltid om hur den kan effektiviseras.

Sverige står inför stora utmaningar i utformningen av etableringspolitiken. I samband med det stora antalet flyktingar som har sökt sig till Sverige kommer etableringspolitiken och medborgarskapsfrågor att bli mer aktuella än någonsin. Debatten om hur etableringspolitiken ska utformas och effektiviseras är pågående. Partier i riksdagen är eniga om att något måste förändras, det finns flera förslag men partierna är långt från eniga i utformningen av etableringspolitiken. Sverigedemokraterna framställs i debatten som motpol till de andra partierna, detta kommer vara intressant att undersöka närmare.

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar

Få politikområden har under senare tid tilldragit sig så stor uppmärksamhet och debatterats som det etableringspolitiska. Det talas om framför allt tre typer av etableringspolitik: integration, assimilation och mångkulturellt samhälle. I denna studie vill jag undersöka hur riksdagen under en debatt talar om etablering av de nyanlända. Detta kommer

² Integrationsverket, "Ett förlorat år - En studie och analys av insatser och resultat under introduktionens första 12 månader", 2007, [hämtad 2016-05-21] http://integrationsrapporter.mkcentrum.se/wp-admin/wp-content/uploads/2007-05_Ettforloratar.pdf, s. 17-18.

³ Regeringskansliet, "Regeringens proposition 2009/10:60 Nyanlända invandrades arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd", November 17, 2009, [hämtad 2016-05-21] <http://www.regeringen.se/contentassets/33688821c8314700a8e2772a1cd64cb1/nyanlanda-invandrades-arbetsmarknadsetablering---egenansvar-med-professionellt-stod-prop.-20091060>, s. 38- 39.

jag att göra genom att se hur politikerna använder sig av begreppen integration, assimilation och mångkultur. Jag kommer att titta på hur dessa begrepp sätts i relation till de nyanlända och om det sker någon stereotypisering av de nyanlända. Resultatet av analysen kommer att sättas i relation till tidigare forskning.

Syftet är att undersöka en av riksdagens debatter som handlar om nyanländas etablering för att se vilken etableringspolitik riksdagspartierna förespråkar och hur de skiljer sig åt. Målet är att fokusera på att belysa hur Sveriges riksdag använder begreppen assimilation, integration och mångfald i relation till nyanländas etablering och sedan om det sker någon stereotypisering. För att genomföra analysen används både kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys. Slutligen kommer denna uppsats kunna kartlägga riksdagens föreställning om nyanländas etablering samt om målet i etableringspolitik är integration, assimilation eller mångkultur.

Frågeställningar

- *I vilken utsträckning och hur använder politikerna begreppen integration, assimilation och mångkultur?*
- *Hur definierar partiernas företrädare begreppen integration, assimilation och mångkultur i sin användning?*
- *Sker det en stereotypisering av de nyanlända och i så fall hur?*

1.2 Material

I följande avsnitt kommer uppsatsens primärmaterial och sekundärmaterial att presenteras. En stor del av sekundärmaterialen presenteras i avsnittet litteraturöversikt och tidigare forskning.

1.2.1 Primärmaterial

Uppsatsens primärmaterial är riksdagens debatt: *Debatt om förslag, Integration, Olika frågor om integration (AU9)*.⁴ Valet av primärmaterial beror på uppsatsens syfte. Riksdagen består av de folkvalda partierna och de är en central aktör i samhället. De är den lagstiftande församlingen som styr Sverige och har makt över levnadsvillkoren för de nyanlända. Detta kopplas till människorättsperspektivet och på så sätt blir denna studie aktuell.

Bakgrund till förslagen i debatten är att regeringen har lämnat fyra skrivelser till riksdagen som behandlar olika rapporter från Riksrevisionen om integration och statliga insatser för mottagande och bosättning av nyanlända. I betänkandet behandlas också 29 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2014 om bl.a. etableringsuppdraget och situation på arbetsmarknaden. De beslut politikerna tar handlar bland annat om bosättningen av nyanlända invandrare, etableringsinsatser och samhällsorientering. Besluten är inte viktiga för syftet av denna studie, därför kommer de inte att tas med i undersökningen. Det som är intressant är politikernas retorik med hänsyn till uppsatsen frågeställningar.

Debatten är från år 2015 vilket gör den aktuell. Den speglar tiden då flyktingkrisen pågår därför är den extra intressant att analysera. De beslut som tas gör den kärnfullt eftersom partierna behöver argumentera för sina ståndpunkter. Dessutom deltar alla partier i debatten och för fram deras åsikter. Det är Moderaternas företrädare Hanif Bali som inleder debatten i följd efter står Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Folkpartiet (numera Liberalerna), Kristdemokraterna, Socialdemokrater, Miljöpartiet och, det parti som avslutar debatten, Vänsterpartiet. Till skillnad från andra debatter som också behandlar etableringspolitik och är från år 2015 är det en omfattande debatt där alla riksdagspartier deltar och framför deras åsikter.

1.2.2 Sekundärmaterial

Materialet till min teori är hämtat ur *Invandring och integration i Danmark och Sverige* av Bo Petersson. I kapitlet sker en jämförelse mellan Sveriges och Danmarks integrat-

⁴ Riksdagen, ”Debatt om förslag, Integration, Olika frågor om integration (AU9)”, Juni 15, 2015, [hämtad 2016-05-21] http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/integration_H201AU9.

ionsdebatt.⁵ Jämförelsen är intressant men inte av vikt för uppsatsens syfte därför är det endast delar av kapitlet som används. Min metod är hämtad från metodboken ”Textens mening och makt” av Göran Bergström och Kristina Boréus. I kapitlet *Innehållsanalys* beskriver de både kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys.⁶ Detta kommer tillsammans med den litteratur som presenteras i avsnittet litteraturöversikt och tidigare forskning att utgöra uppsatsens sekundärmaterial.

⁵ Bo Petersson, 2006, ”Invandring och integration i Danmark och Sverige: likt och olik i debatt och politiskpraxis” i Hedetoft, Ulf, Petersson, Bo & Sturfelt, Lina (red.), *Bortom stereotyperna? invandrare och integration i Danmark och Sverige*, Makadam förlag i samarbete med Centrum för Danmarksstudier vid Lunds universitet, Göteborg, 2006.

⁶ Bergström Göran och Boréus Kristina, 2012, *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, Studentlitteratur, Lund, s. 49-89.

2 Teori

I detta avsnitt presenteras uppsatsens teori. Den består av två delar: den första omfattar definitionen av *integration*, *assimilation* och *mångfald*, den andra rymmer kategorisering av *vi* och *dem* samt hur stereotypisering av de nyanlända förkommer. Valet av teori baseras på Bo Petersons kapitel i antologin *Bortom stereotyperna?*

2.1 Utformning av etableringspolitiken i Sverige som fäste för mångkulturalism

Sedan 1970-talet har Sverige officiellt bekänt sig till ett mångkulturellt ideal, och anses som ett typiskt land i detta avseende i litteraturen. Trots att Sverige anses vara mångkulturalismens fäste i Norden har inställningen mot mångkulturalismen inte varit oomstridd.⁷ Inom det offentliga samtalet i västvärlden urskiljer man tre varianter av etableringspolitik av invandraringspolitiken. De tre varianterna är integration, assimilation och mångkulturalism. De anses vara grunden för olika uppfattningar om den nationella identiteten och medborgarskapsideal. Dessa tre varianter av etableringspolitik florerar vid en debatt av nyanländas etablering i det svenska samhället.⁸

Den första är integration. Integration innebär att majoritetssamhällets normer råder. De nyanlända förväntas inte att frånsäga sig sin nationella identitet. Det som krävs av de nyanlända är att de uttrycker och visar sin vilja att anpassa sig till landets normer och värderingar samt landets lagar och konstitutionella ramverk. Idealbilden av majoritets-

⁷ Petersson, 2006, s.14.

⁸ Ibid, s 13.

samhällets nationella identitet bygger på medborgerlig tillhörighet. De nyanlända förväntas också att bidra till sin egen försörjning.⁹

Den andra varianten är assimilation. Assimilation går ut på att de nyanlända förväntas frånsäga sig sina egna nationella identiteter, normer, värderingar och levnadssätt och anpassa sig efter värdlandets mått. Det är en process där de nyanlända förväntas smälta in i majoritetssamhället och anpassa sig efter den. I grunden för assimilation som synsätt ligger oftast att majoritetens nationella identitet ses som etnisk villkorad och något som måste vårdas.¹⁰

Den tredje varianten är mångkulturalism. Mångkulturalism är den etableringspolitik som accepterar och ställer sig positiv till nyanländas kollektiva identiteter. De nyanlända behöver, liksom alla andra, anpassa sig till det konstitutionella ramverket. Majoritetssamhällets normer och värderingar anses inte på samma sätt vara styrande i samhället. I uttrycket mångkulturalism förväntas de nyanländas föra med sig sina kulturella tänkesätt och levnadsmönster till mottagarlandet och på så sätt främja samförstånd och förbygga konflikter. En konsekvens av mångkulturalism kan bli att skillnaderna mellan etniska grupper blir tydliga i samhället.¹¹

Sammanfattningsvis finns det alltså tre former av etableringspolitik som man brukar skilja mellan och som definierar Petersson på följande sätt:

- *Integration*- De nyanlända förväntas inte avsäga sig sin nationella identitet men det är majoritetssamhällets normer som råder.
- *Assimilation*- De nyanlända förväntas avsäga sig sin nationella identitet och anpassa sig efter majoritetssamhället.
- *Mångkulturalism*- De nyanländas nationella identiteter är accepterat och bejakas. De nyanlända förväntas att endast anpassa sig till det konstitutionella ramverket.

2.2 Skildring av den andre

⁹ Petersson, 2006, s. 13.

¹⁰ Ibid, s 13.

¹¹ Ibid, s 13.

Att kategoriindela människor omkring oss beror på vår mänskliga egenskap. Kategoriindelningen sker utifrån det vi tillhör och vad identifierar oss med, det kan vara nationen, familjen, idrottsklubb mm. En stereotyp är antaganden och fördomar om en annan individ, utifrån dennes tillskrivna gruppstillhörighet. Stereotyper skildras ofta på ett sätt som är positiv för den egna gruppen och negativ för de andra som målas som främmande.¹² Kategorisering och stereotypisering skapar i längden mönster hos allmänheten och eliter, bland annat hos politiker.

Den postkolonial forskning har under de senaste 30 åren uppmärksammat och kritiserat västvärlden stereotypisering. Edward Said är en av dem som har studerat de grundläggande stereotyper om orienten som producerats av kulturdebatten i väst. Dessa stereotyper beskriver väst egenskaper som den privilegierade västvärlden och alla andra främmande som börda och hot.¹³ Majoritetsbefolkningen står för det normala medan de nyanlända anses stå för det avvikande. Peterson uttrycker detta som följande ”De vita har ingen färg; det är det bara de svarta som har”.¹⁴ Citatet visar dem underliggande uppfattningar om att allt väst gör är rätt och alla andra bör anpassa sig efter det.

Peterson skriver att nyhetsmedier har tendens att skildra de nyanlända som hot eller belastning för samhället i mottagarlandet. De nyanlända kan ibland även målas som offer och även om denna bild kan få sympati så skapar den intryck av att de nyanlända är belastning för samhället.¹⁵ Det finns flera studier som visar hur invandrare skildras i majoritetsmedier i väst. Det man har kommit fram till är bland annat: Kategoriindelningen i *vi* och *dem* och som anses vara en vanlig form. Människor har tendens att agera utifrån de kategoriindelningar och stereotyper. Vi favoriserar den gruppen vi tillhör och särbehandlar de andra negativt. Både fördomar och negativa bilder av de andra skapas i sådan process.¹⁶ Pettersson ser att offentliga och mediala samtalen i stor utsträckning omfattar samma grundläggande stereotyper.¹⁷ Exempelvis på stereotypisering som kan drabba de nyanlända är att de framställs som en utmaning och i vissa fall hot mot Sverige. Detta kan sammankopplas med kategoriindelningen av *vi* och *dem* som sätter ett mönster i dem offentliga samtalen som skiljer oss från de andra.

¹² Petersson, 2006, s. 8-9.

¹³ Ibid, s. 9-10.

¹⁴ Ibid, s. 12.

¹⁵ Ibid, s. 10-11.

¹⁶ Ibid, s. 9.

¹⁷ Ibid, s. 8.

Det kommer vara intressant att undersöka om partiernas företrädare talar i termer av *vi* och *dem* och i så fall i vilken utsträckning. Är det *vi* och våra normer som är det rätta måttet som *de andra* ska anpassa sig efter? Syftet är att belysa ifall riksdagspartiernas företrädare skildrar de nyanlända som belastning, hot, offer eller tillgång för samhället.

3 Innehållsanalys

I detta avsnitt presenteras metoden som används för att genomföra denna studie. För att kunna komma åt syftet med denna uppsats kommer analysen att ske med hjälp av innehållsanalys. Innehållsanalys är bra att använda för att komma åt allmänna värderingar i ett samhälle, vilket gör att den är lämplig för studiens syfte.¹⁸ Ofta skiljer man mellan kvalitativ och kvantitativ innehållsanalys. Det som räknas eller mäts i kvantitativ innehållsanalys kan exempelvis vara förekomsten av vissa ord eller uttryck, metaforer, argument av en viss typ eller rubrik. Vid 'kvalitativ innehållsanalys' behöver inte nödvändigtvis något i textanalyser räknas eller mätas.¹⁹ För denna studie kommer både kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys att tillämpas. Detta för att få resultat ur två olika perspektiv.

3.1 Kvantitativ analys

Under den kvantitativa delen kommer antalet anföranden i sin helhet och hur många anföranden varje parti gör att noteras. Vidare kommer de tre centrala begreppen *integration*, *assimilation* och *mångkultur* att vara i fokus. Begreppet *mångfald* tenderar att vara i debatten om etablering ett liktydigt begrepp till begreppet *mångkultur* då man syftar på etnisk mångfald, därför har jag valt att inkludera in det i analysen under begreppet mångkultur. I en tabell kommer det att presenteras antal gånger varje begrepp förekommer. I en graf kommer det att presenteras antalet gånger varje begrepp används och av vilket parti. I slutet av den kvantitativa undersökningen kommer resultatet av varje parti att presenteras, där kommer även vilken ton politikerna har i användningen av begreppen att redogöras.²⁰

¹⁸ Bergström och Boréus, 2012, s. 53.

¹⁹ Ibid, s. 50.

²⁰ Ibid, s. 51.

Den kvantitativa delen av innehållsanalys genomförs enklast med hjälp av en dator. Det finns flera program som är avsedda för att räkna förekomsten av ett specifikt begrepp. Fördelen att genomföra analysen med hjälp av en dator är att stora textmängder behandlas på ett konsekvent sätt. Jag kommer använda mig av Microsoft Word ordräkning och en manuell kontrollräkning för att genomföra studien.

Den kvalitativa delen genomförs för att den bidrar till att undersöka materialet ur ett annat perspektiv än det kvalitativa. Det behöver inte betyda att resultatet är hela sanningen. Den kan ses som en överskådlig kontrollanalys som antingen bekräftar resultatet från den kvalitativa analysen eller bestrida det.

3.2 Kvalitativ analys

Under den kvalitativa delen kommer primärmaterialet att studeras noga för att notera alla sammanhang där de tre fokusbegreppen förekommer. Vad sägs i den meningen, paragrafen, stycket? Hur definierar partiernas företrädare begreppen integration, assimilation och mångkultur i sin användning samt om sker det en stereotypisering av de nyanlända och i så fall hur?

För att kunna genomföra detta på ett systematiskt sätt använder jag mig av kodningsschema.²¹ Ett kodningsschema kommer upprättas för varje parti.²² Det som kommer noteras i kodningsschemat är varje gång begreppen *integration*, *assimilation* och *mångkultur/mångfald* förekommer i texten.²³ Jag kommer notera om inställningen till begreppen är positiv, negativ eller neutral.²⁴ Hur begreppen definieras av politikerna, om det sker explicit eller genom det utsagda.²⁵ Hur begreppen relateras till de nyanlända och om det sker någon form av stereotypisering. Detta kommer underlätta för mig att se relationer mellan kodningsenheter.²⁶ Kodningsenheterna i schemat kan vara stycken, meningar eller paragrafer baserat på vad som låter vettigt i sammanhanget.²⁷

²¹ Bergström och Boréus, 2012, s. 50.

²² Ibid, s. 54.

²³ Ibid, s. 50.

²⁴ Ibid, s. 53.

²⁵ Ibid, s. 51.

²⁶ Ibid, s. 58.

²⁷ Ibid, s. 55.

Eftersom primärmaterialet är stort kommer endast några enstaka exempel som anses vara exemplariska och som speglar materialet innehåll att lyftas fram i analysen.

I analysen av debatten syns och hörs vissa partier mer än andra. Detta trots att vissa av partierna gör lika många anföranden. Detta beror på att vissa anföranden gör sig mer aktuella än andra om de innehåller ett av de tre centrala begreppen: integration, assimilation, mångkultur/mångfald. Ett exempel är en jämförelse mellan miljöpartiet och sverigedemokraterna. De gör lika många anföranden i debatten men sverigedemokraterna syns mer, eftersom de använder sig betydligt mer av de tre begreppen.

Fördelen med manuella analyser är att betydligt mer komplicerade bedömningar och tolkningar kan göras. Till skillnad från den öppnare inriktningen diskursanalys har innehållsanalys i denna kvantifierade bemärkelse, kommit att avgränsas. Metoden underlättar att skapa en bred överblick av större material.²⁸ Av den anledningen har jag valt metoden innehållsanalys.

3.3 Kritik mot innehållsanalys

Studiens utgångspunkt möter teoretiska svårigheter då innehållsanalys inte undersöker det utsagda utan bara det som uttrycks explicit. Kodningschema tenderar att styra uppmärksamheten på ett sätt som gör det svårt att vara öppen för materialet.²⁹ Det finns även andra validitetsproblem förknippade med just ord räkningen. Ett är att ord kan vara mångtydiga och vaga, det vill säga har skiftande men inte klart avgränsade innebörd, exempelvis integration, assimilation och mångkultur.³⁰ Av den anledningen kommer studiens teori bestå delvis av definitionen av de centrala begreppen. Att både kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys används i undersökning ökar studiens validitet, då det blir som en punkt som mäts ur två synvinklar.

²⁸ Bergström och Boréus, 2012, s. 87.

²⁹ Ibid, s. 58.

³⁰ Ibid, s. 83.

4 Litteraturöversikt och tidigare forskning

I detta avsnitt kommer litteraturöversikt och tidigare forskning att presenteras. Det som presenteras utgör också mitt sekundärmaterial. Utifrån detta avsnitt kommer jag dra paralleller till min slutsats. Det finns flera studier som behandlar uppsatsens ämne på ett eller annat sätt, de flesta utgår från medborgarskapet. Jag har valt ut fem aktuella och viktiga studier som behandlar etablering.

Karin Borevi har skrivit avhandlingen ”Välfärden i det mångkulturella samhället” som problematiserar välfärdsstatens principiella överväganden i det mångkulturella samhället. Avhandlingen har två syften: för det första att ge ett bidrag till den teoretiska diskussionen om välfärdsstaten i det mångkulturella samhället och för det andra att analysera den offentliga diskursen om invandrapolitiken i Sverige. Borevi identifierar tre grundläggande spänningsförhållanden i ett demokratiskt samhälle med etnisk mångfald. Det spänningsförhållandet som är viktigast för min studie är spänningen mellan individen och kollektivet.

Hennes slutsats är att spänningen mellan individen och kollektivet blir tydlig på välfärdspolitikens område. Detta för att statens fördelningspolitik måste grundas på bedömningar av individens behov i förhållande till den situation som gäller för de flesta samhällsmedborgarna. Hon menar att rätten till vissa grundläggande sociala nyttigheter formuleras med den standardnivå som gäller för samhällskollektivet i stort som utgångspunkt.³¹ Hennes studie visar att välfärdsstaten i det mångkulturella samhället står inför svåra överväganden.³² Detta innebär att ju mer etnisk mångfald i en välfärdsstat desto svårare dessa överväganden blir. Borevi har genom denna studie satt en viktig grundsten för forskning inom etableringspolitik. Denna uppsats kommer utifrån Borevis resultat undersöka om Sveriges etableringspolitik i debatten talar för ett mångkulturellt samhälle.

³¹ Borevi, Karin, 2002, *Välfärdsstaten i det mångkulturella samhället*, Acta Universitatis Upsaliensis, Diss. Uppsala: Univ., Uppsala, s. 307.

³² Ibid, s. 320.

En av de senaste forskningarna som behandlar ämnet är ”Mångfaldens dilemman”. Boken är en antologi som bygger på Karin Borevi slutsats i avhandlingen ”Välfärden i det mångkulturella samhället”. Jag använder mig av kapitel två som är skriven av Borevi och Bo Bengtsson där de analyserar den svenska integrationspolitikens utveckling från 1970-talet och framåt i ett perspektiv av stigberoende. Författarna poängterar att beroende på vad som sätts i fokus har pågående integrationspolitiska utveckling tolkats som en utveckling mot en mer inkluderande politik eller mot en mer exkluderande politik.³³ Författarna lyfter fram policy trend som går i forskningslitteraturen under benämningen ”the civic integrations turn” som innebär att det ställs krav på kunskaper hos de nyanlända om mottagarlandets språk, historia, och kultur. Samtidigt som det ställs krav på de nyanlända backar fler stater från mångkulturella avsiktsförklaringar.³⁴

Författarna anser att den svenska integrationspolitiken har varit stabil länge men att det kan komma att förändras. Till följd av flyktingkrisen kan Sverige styra in på en ny väg i sin etableringspolitik. De menar att det finns tecken på att diskursen om att ställa krav på de nyanlända vinner gehör.³⁵ Författarna påstår att det är viktigt för integrationspolitiken att uppfattas som legitim.³⁶

Carl Dahlström påstår också att legitimiteten är viktig för etableringspolitiken. I sin avhandling ”Nästan välkomna” drar Dahlström slutsatsen att både retorik och praktiken är beroende av att uppfattas som legitima av omgivningen. Han skriver att retoriken och praktiken har förändrats och att både typerna av förändringar är för att förstärka invandrarpolitikens legitimitet.³⁷ Dahlström menar att kritik från omgivningen är negativ för legitimiteten.³⁸ Han skriver att inom invandringspolitiken i Sverige tycks stödet för ett mångkulturellt samhälle vara litet i den allmänna opinionen, trots det har den anammats av den politiska eliten.³⁹

Det som kommer bli intressant är att jämföra hans resultat och se om det har skett en förändring hos politikerna eller om de fortfarande förespråkar mångkulturalism.

³³ Bo Bengtsson & Karin Borevi, 2016, ”Mångfaldens vägsäl - om integrationspolitikens stigberoende” i Bengtsson, Bo, Myrberg, Gunnar & Andersson, Roger (red.), *Mångfaldens dilemman: medborgarskap och integrationspolitik*, Gleerups Utbildning, Malmö, s. s. 22.

³⁴ Ibid, s. 18.

³⁵ Ibid, s. 36.

³⁶ Ibid, s. 26.

³⁷ Dahlström, Carl, 2004, *Nästan välkomna: invandrarpolitikens retorik och praktik*, Statsvetenskapliga institutionen, Univ., Diss. Göteborg: Univ., 2004, Göteborg, s. 11-12.

³⁸ Ibid, s. 18.

³⁹ Ibid, s. 21.

I en studie från 1980-talet jämför Susan Opper Sveriges och Storbritanniens utbildningsystem. Syftet är att avgöra om det är assimilation eller integration som länderna riktar in sig på. Hon kommer fram till att både länderna möter utmaningar i deras utbildningsystem för nyanlända. Den skillnaden som är till fördel för Storbritannien är att de har ett universellt språk till skillnad från Sverige.⁴⁰ Hon gör en noggrann undersökning och jämförelse av länderna. Hennes slutsats är att tidigare har handlingar speglats av assimileringspolitikerna men efter 1970-talet har det sakta men säkert utvecklats mer mot det mångkulturella. Hon nämner dock att hennes undersökning inte är tillräcklig för att dra slutsatsen om länderna går åt det ena eller andra hållet. För att undersökningen ska vara tillräckligt måste den ske på flera olika nivåer.⁴¹ Även om denna studie är gammal är den viktig för min studie ur två olika aspekter: det första är att den ger en historisk inblick och det andra är att den berättar att uppsatsens studie likt Oppers inte kommer vara tillräcklig för att dra en slutsats.

En annan artikel som är aktuell för denna studie är "Citizenship and Immigration: Multiculturalism, Assimilation, and Challenges to the Nation-State". Artikel diskuterar genom tidigare forskning medborgarskapet och invandring samt integration.⁴² Författarna framför viktiga aspekter inom området, bland annat att även om samhällen vill vara neutral för alla så fungerar det inte.⁴³ De påstår i deras slutsats att om invandring fortsätter att öka kommer alla typer av sociala forskare att behöva ta hänsyn till konsekvenserna av invandring för föreställningar om status samt fördelningen av rättigheter. Slutligen lyfter de fram att studier av medborgarskap och invandring bör ha ett intersektionellt perspektiv för att kunna ge en rätt bild av situationen.⁴⁴ Denna studie är intressant då den visar betydelsen av ämnet och hur det kan påverka andra områden. För politiker kan det innebära att de ska vara medvetna om att etableringspolitik påverkar andra politiska områden. I uppsatsens undersökning kommer jag att studera om politikerna förknippar de nyanländas etablering med andra politiska områden.

⁴⁰ Opper, Susan, "Multiculturalism in Sweden: A Case of Assimilation and Integration"; *Comparative Education*, Vol. 19, Issue 2, 1983, s. 193-194.

⁴¹ *ibid*, s. 211.

⁴² Bloemraad, Irene; Korteweg, Anna; Yurdakul, Gökçe, "Citizenship and Immigration: Multiculturalism, Assimilation, and Challenges to the Nation-State", *Annual Review of Sociology*, Vol. 34, 2008, s. 154-156.

⁴³ *Ibid*, s. 160.

⁴⁴ *Ibid*, s. 170.

5 Analys och resultat

I detta avsnitt kommer studiens analys att genomföras. I första avsnittet kommer den kvantitativa delen av analysen att behandlas och i den andra delen genomförs den kvalitativa analysen.

5.1 Kvantitativ analys

Den kvantitativa metoden anger en klar fakta. Den säger oss vad som uttrycks och hur ofta samt vem av partierna som uttrycker vad.⁴⁵ I denna del kommer det dessutom att noteras om partierna ställer sig positiva, negativa eller neutrala till begreppen de nämner.⁴⁶

I debatten görs totalt 43 anföranden. Tabellen nedan visar antal anförande per parti.

Parti	Antal anföranden i debatten
Moderaterna	7
Centerpartiet	5
Folkpartiet, numera Liberalerna	3
Kristdemokraterna	5
Socialdemokraterna	6
Miljöpartiet	8
Vänsterpartiet	1
Sverigedemokraterna	8

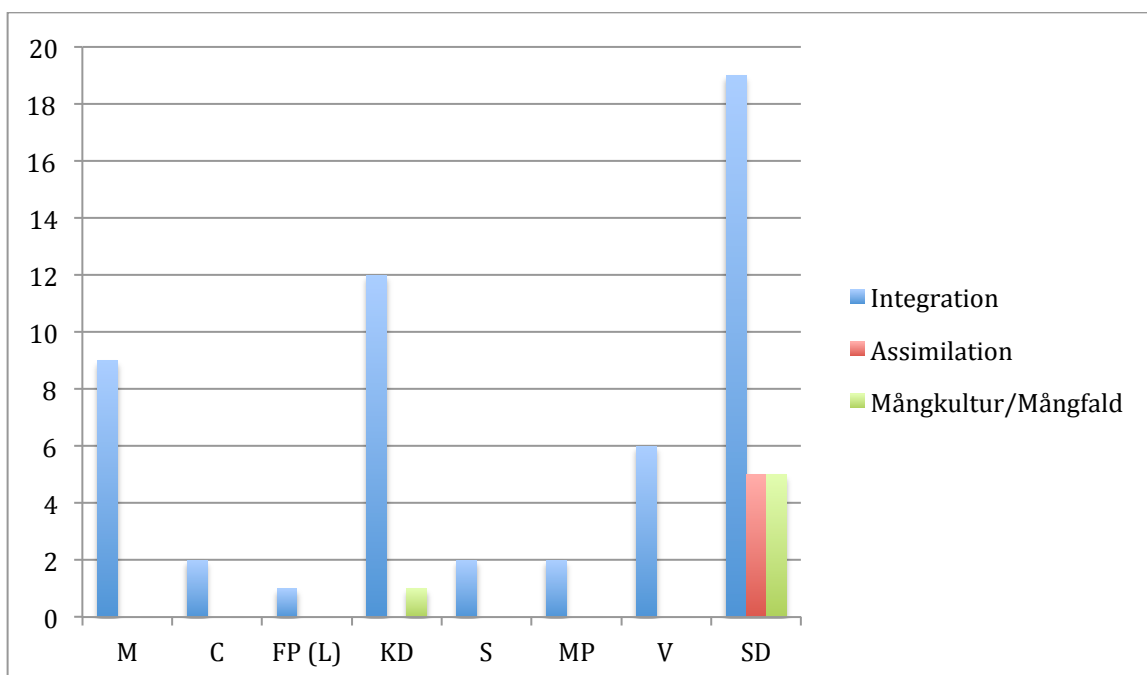
Tabell nedan visar antal gånger begreppen integration, assimilation, mångfald/mångkultur förekommer i debatten:

Integration	53 gånger
Assimilation	5 gånger
Mångfald/mångkultur	6 gånger

⁴⁵ Bergström och Boréus, 2012, s. 52.

⁴⁶ Ibid, s. 53.

Graf 1, visar statistiken över antal gånger begreppen integration, assimilation och mångfald/mångkultur används och av vilket parti.

5.2 Resultat av kvantitativ analys

Moderaternas riksdagsman Hanif Bali använder sig av begreppet integration totalt nio gånger under hela debatten. Bali använder ofta begreppet i samband med andra ord så som integrationspolitik, integrationssystem, integrationsresa, integrationsproblem, integrationssvårigheter och integrationsfrämjande. Utifrån hans användning av begreppet ställer Bali sig positiv till integration. Denna slutsats gör jag utifrån att han talar om vikten av en fungerande integration och hur Sverige måste bli bättre på integrationsarbetet.⁴⁷ Hanif Bali använder inte alls begreppen mångkultur/ mångfald och assimilation.

Centerpartiets Johanna Jönsson använder sig av begreppet integration totalt två gånger under de fem anföranden hon gör. Begreppen mångkultur/mångfald och assimilation förekommer inte i debatten. Hon använder begreppet integration i samband med andra ord så som integrationssystem och integrationspolitik. Utifrån Jönssons använd-

⁴⁷ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf.155 Hanif Bali (M).

ning av begreppen går det inte riktigt att avgöra om hon ställer sig positiv eller negativ till integration.⁴⁸ I hennes anförande använder Jönsson gärna av begreppet etablering, vilket är ett alternativt begrepp som anses vara mer neutralt. Av den anledningen drar jag slutsatsen att Jönsson ställer sig neutral till integration. Om en annan slutsats måste dras utifrån alla hennes anföranden skulle slutsatsen luta mer åt att hon är positiv till integration.

Folkpartiets, numera Liberalernas riksdagsman Fredrik Malm som deltar i debatten använder sig av begreppet integration en enda gång under sina tre anföranden. Malm ställer sig positiv till integration och betonar vikten av integrationsarbetet i vårt samhälle. Ordet förekommer inte i samband med något annat begrepp.⁴⁹ Malm talar varken om mångkultur, mångfald eller assimilation.

Kristdemokraternas Désirée Pethrus gör totalt fem anföranden under debatten. Hon använder sig flitigt av begreppet integration, totalt nämner hon begreppet 12 gånger. Pethrus använder begreppet integration i samband med integrationsarbete ett par gånger. Désirée Pethrus använder sig även av begreppet mångfald en gång.⁵⁰ Hon gör det i en replik på sverigedemokraternas anförande. Hennes ton är positiv till båda begreppen.

Socialdemokraternas Annelie Karlsson från Socialdemokraterna använder sig av begreppet integration totalt två gånger under de sex anföranden hon gör. Karlsson använder sig av begreppet under repliker till Hanif Bali. Annelie Karlsson berättar att socialdemokraterna kommer ta sig an med integration och de utmaningar som följer.⁵¹ Utifrån det tolkar jag att hon ställer sig positiv till integration. Ingen av begreppen mångkultur/mångfald och assimilation förekommer i hennes anföranden.

Miljöpartiet partiföreträdare Magda Rasmusson gör totalt åtta anföranden. Hon nämner begreppet integration två gånger under hela debatten.⁵² Rasmusson använder sig inte av de andra två centrala begrepp. Utifrån Rasmusson anföranden går det inte att avgöra ifall hon ställer sig positiv eller negativ till integration. Rasmusson använder sig hellre av begreppet etablering under debatten. Magda Rasmusson nämner begreppet integration i samband med tillfälliga uppehållstillstånd. Hon ställer sig kritisk till huruvida tillfälliga uppehållstillstånd bidrar till att de nyanlända integreras. Utifrån

⁴⁸ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf.161 Johanna Jönsson (C).

⁴⁹ Ibid, anf. 166 Fredrik Malm (FP).

⁵⁰ Ibid, anf.169 Désirée Pethrus (KD).

⁵¹ Ibid, anf.176 Annelie Karlsson (S).

⁵² Ibid, anf.185 Magda Rasmusson (MP).

Rasmussons ställningstagande drar jag slutsatsen att hon ställer sig positiv till integration och den politik som främjar integration.

Vänsterpartiets Christina Höj Larsen gör ett enda anförande.⁵³ Under det hinner hon nämna begreppet integration sex gånger. Hon ställer sig positiv till begreppet integration och har en positiv ton i sin användning av begreppet. Vänsterpartiet företrädare använder sig varken av mångkultur/mångfald eller assimilation.

Sverigedemokraternas Paula Bieler ger sig ganska tidigt in i debatten. Totalt gör hon åtta anföranden. Under det hinner Bieler använda begreppet integration 19 gånger, assimilation fem gånger och mångfald/mångkultur fem gånger. Bieler ställer sig negativ till integration och mångfald/mångkultur. Hon är tydlig med att hon ställer sig positiv och förespråkar assimilation, tillsammans med hennes parti.

Resultatet av undersökningen var inte helt förväntat. Att Sverigedemokraterna skulle delta intensivt i debatten och förespråka *assimilation* var lite förväntat. Att de andra partierna inte skulle vara mer tydliga med deras användning av begreppet *integration* och inte heller tala om *mångkultur/mångfald* var inte förväntat. Att kristdemokraterna är det enda parti i riksdagen som nämner mångfald i ett positivt sammanhang är ett intresseväckande, oförväntat resultat. Trots att Petersson hänvisar till Sverige som mångkulturalismens fäste i Norden syns detta inte i debatten.⁵⁴ Det kommer bli intressant att undersöka detta vidare i den kvalitativa delen av undersökningen.

5.3 Kvalitativ analys

För att genomföra denna del av studien kommer varje parti att analyseras för sig. Jag har valt ut några enheter från mitt kodningsschema. Enheterna som har valts ut är aktuella för att de innehåller ett av de centrala begreppen samt är representativa av debatten. Fokus för analysen är att ta reda på hur partiernas företrädare definierar begreppen integration, assimilation och mångkultur i sin användning och om det sker en stereotypisering av de nyanlända och i så fall hur.

⁵³ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, 186 Christina Höj Larsen (V).

⁵⁴ Petersson, 2006, s. 7.

5.3.1 Moderaterna

Svensk integrationspolitik har blivit allt viktigare i och med att fler och fler söker sig till Sverige men också eftersom vi inte kan fuska längre.⁵⁵

Hanif Bali betonar att integration blir allt viktigare då antalet immigranter ökar. Han ser på integration som ett verktyg som blir allt viktigare ju mer antalet nyanlända ökar. Integrationspolitiken är ett verktyg som inte tåls att fuskas med längre. Att Bali använder sig av begreppet ”fuska” syftar på att föra åt sidan och inte ta på allvar. Bali lägger ansvaret på Sverige. Han menar att det är vi som måste ta tag i verkligheten och främja integration. En kategoriindelning av vi och dem sker genom att han nämner vi. Han talar om vi som i Sveriges regering och politiker. Benämningen av ett vi i meningen förutsätter ett dem som är utsagd.

Vi levde med en 30 år gammal felaktig analys: att de som kommer hit i grund och botten är arbetskraftsinvandrare som socialen ska träda in för vid behov. Det hade extremt destruktiva effekter på integrationen. När man tittar på de grupper som kom hit på 80- och 90-talen ser man att det gick fruktansvärt dåligt för dem, vilket är mycket märkligt med tanke på att det var extremt starka grupper.⁵⁶

Hanif Bali anser att det system som vi hade för att integrera nyanlända har haft negativa effekter, eftersom det är gammalt och inte har följt med historiens utveckling. Han menar att systemet bygger på en felaktig analys som vi har levt med i 30 år och att det har påverkat de nyanlända. Hanif Bali talar om olika grupper av nyanlända bland annat arbetskraftsinvandrare. Han menar att beroende på typen av nyanlända borde integrationssystemet reformerats och anpassats. Bali menar att det var starka grupper av nyanlända som inte lyckades integreras på grund av integrationssystemet där socialen och inte arbetsmarknadens relaterade instanser trädde in vid första behov. Denna politik ser på de nyanlända som en belastning som socialen direkt ska ta hand om. Här fanns inga krav på arbets-

⁵⁵ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, 155 Hanif Bali (M).

⁵⁶ Ibid, anf.155 Hanif Bali (M).

kraftinvandringen. Av främst den anledningen anser han att integrationspolitiken inte har fungerat.

När han pratar om integration syftar han på att invandrare ska sättas i arbete. Att ha en sysselsättning är att uppnå en lyckad integration. I jämförelse med Peterssons definition av integration stämmer Hanif Bali användning av begreppet genom att både betonar att de nyanlända ska bidra till sin egen försörjning.⁵⁷ De nyanlända förväntas alltså att anpassa sig till de ”yttre ramarna” som att sättas i arbete och bidra till sin egen försörjning. Även i denna enhet sker kategoriindelningen av vi och dem. Kategoriindelningen är även tydligare här. När Bali beskriver hur det gick dåligt för de grupper som sökte sig hit under 80- och 90-talen gör han en stereotypisering av de nyanlända. Bali målar de nyanlända till offer av det gamla integrationssystemet. De nyanlända blev offer för att vi inte tog ansvaret. Enligt Petersson innebär en skildring av de nyanlända som offer i längden till uppfattningen av att nyanlända också är belastning för samhället.⁵⁸

Hur ska ungdomar kunna göra den klassresa, den integrationsresa, som behövs om de inte har ett rum att studera i fred i eller ordnande hemförhållanden? Då ska vi inte bli chockerade när folk hamnar på gatan.⁵⁹

Det här stycket visar hur Bali är medveten om att integrationsfrågan hänger ihop med såväl bostadsmarknaden som fler andra frågor. Bali använder sig av begreppet integrationsresa, vilket låter optimistiskt. Det är en resa som skall göras, en process för nyanlända att ta sig igenom. Men användningen av integrationsresa innebär också att de nyanlända förväntas anpassa sig till majoritetssamhället.⁶⁰ Det är en process som tar sin tid och kräver förutsättningar som exempelvis ett eget rum att ha möjligheten att studera i som tonåring. Han ställer sig frågan hur de nyanlända ungdomarna skall integreras i samhället om de inte har en bostad som uppfyller behoven för att kunna utvecklas. Han förknippar integrationsresan med klassresa. Han talar om målet att ungdomar ska kunna göra en klassresa och om att det är något som sker först efter integrationsresan.

⁵⁷ Petersson, 2006, s. 13.

⁵⁸ Ibid, s. 8.

⁵⁹ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, 155 Hanif Bali (M).

⁶⁰ Petersson, 2006, s. 13.

Han talar om ”folk” i samband med integration och klassresa. I det sammanhanget har ordet folk i meningen tolkats det som att han syftar på nyanlända. Att det är de nyanlända som kan komma att hamna på gatan om de inte lyckas ta sig igenom integrationsresan och klassresan. Det är en tydlig skildring av hur de nyanlända kan komma att bli en belastning för samhället om vi inte tar ansvaret för integrationspolitiken.⁶¹ Han gör en tydlig kategorisering av vi och dem här. Det är vi som står för det normala och som bär ansvaret för att en integrationsresa och klassresa ska vara möjlig för dem.⁶² Dem som behöver en klassresa och dem som oftast hamnar på gatan.

5.3.2 Centerpartiet

Det sätter såklart press på våra migrations- och integrationssystem. Det är inget konstigt med det. År 2010, när den senaste stora reformen av integrationspolitiken - etableringsreformen - genomfördes, hade det året innan kommit 24 194 personer till Sverige för att söka asyl, och det hade stadigt legat däromkring i flera år. Men sedan 2012 har vi sett en stark uppgång, och förra året var det mer än tre gånger så många, 81 301 personer, som sökte asyl här.⁶³

Centerpartiet menar att den ökande migrationen har satt press på både migrations- och integrationssystem. Johanna Jönsson menar att de nyanlända sätter press på integrationssystemet och att det är något som bör betraktas som naturligt. Det är på grund av den anledningen integrationsfrågan är aktuell och inte på grund av att det har gått bra för Sverigedemokraterna under valet. Hon tar ställning till att politiker måste vara snabbare med reformer och förbättra deras analysförmåga av att se det möjliga behovet för integrationssystemet då det påverkas av händelserna i den globala världen och det ökande antalet immigranter.

Det sker ingen stereotypisering av de nyanlända. Hon talar på ett mycket neutralt sätt om begreppet integration som gör att det inte går att identifiera om hon förhåller sig till teorins definition av integration eller inte. Det hon dock gör är att måla det ökande

⁶¹ Petersson, 2006, s. 8.

⁶² Ibid, s.12.

⁶³ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, 161 Johanna Jönsson (C).

talet av immigranter som en belastning för systemet.⁶⁴ Kraven ställs på Sverige att förbättra och effektivisera sin integrationspolitik.

5.3.3 Folkpartiet, numera Liberalerna

En förutsättning för att liberal migrationspolitik ska fungera är att integrationen fungerar i Sverige. Det finns väldigt stora utmaningar för vårt land. Vi behöver skapa fler jobb. Vi behöver stärka de svenska språkkunskaperna. Vi behöver bygga mer bostäder, bryta boendesegregationen och tydliggöra demokratiska värderingar, sekularism och jämställdhet. Vi behöver ta krafttag mot diskriminering, och vi behöver upprätta rättsstatens principer i hela landet. Det är stora utmaningar som vi står inför.⁶⁵

Fredrik Malm menar att utan en fungerande integration fungerar inte en liberal migrationspolitik. Likt Hanif Bali visar Fredrik Malm att för honom hänger integrationsfrågan ihop med andra frågor som bostadsmarknaden.

Vid talan om integration framförs vikten av skapandet av fler jobb, bygga mer bostäder, stärkandet av språkkunskaper, bryta boendesegregationen och tydliggörande av de demokratiska värderingarna, sekularism och jämställdhet. De punkter han nämner är väldigt intressanta. Ansvaret för dessa punkter fördelas på både Sverige men också på de nyanlända att ta till sig av majoritetssamhällets normer och anpassa sig till det. Det han framför angående tydliggörandet av demokratiska värderingar visar att hans definition av integration håller samma linje som Peterssons definition av integration. Det är det yttersta ramverket som de nyanlända förväntas anpassa sig till.⁶⁶

Malm framställer majoritetsbefolkningen som det normala som de nyanlända ska anpassa sig till.⁶⁷ Han lägger stor vikt vid att han ser stora utmaningar när det gäller integration, vilket framställer de nyanlända som belastning för samhället.⁶⁸ Han skapar även en kategoriindelning på ett indirekt sätt, genom att Malm pratar om utmaningarna vi står inför, skapas dem i det utsagda.

⁶⁴ Petersson, 2006, s. 8.

⁶⁵ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, 166 Fredrik Malm (FP).

⁶⁶ Petersson, 2006, s. 13.

⁶⁷ Ibid, s. 12.

⁶⁸ Ibid, s. 9-10.

5.3.4 Kristdemokraterna

Vi tror också att de som kommer hit vill och kan bidra till det svenska samhället, och det bästa vi kan göra är att ge dem den möjligheten i integrationsarbetet som måste fungera.⁶⁹

Désirée Pethrus ser de nyanlända som en tillgång till det svenska samhället. Det är politikernas ansvar att ge dem möjlighet genom integrationsarbetet att etablera sig och bli en tillgång för Sverige. Det är Sveriges politikernas ansvar att tillgodo se att integration fungerar, för att de nyanlända ska utgöra en tillgång och inte en belastning. Inget ansvar läggs på de nyanlända.

Vi menar att det måste bli lättare att kombinera jobb och utbildning för att uppnå en framgångsrik integration.⁷⁰

Désirée Pethrus menar att kombinationen av jobb och utbildning hjälper nyanlända att uppnå en framgångsrik integration. En lyckad integration definieras alltså genom arbete och studier. I linje med Peterssons definition av integration stämmer detta med att de nyanlända förväntas att arbeta och bidra till sin egen försörjning.⁷¹

Avslutningsvis, herr talman, vill jag betona vikten av civilsamhället som en deltagare i integrationsarbetet. Jag har mött partiarbetare och representanter för civilsamhällesorganisationer som vittnar om fantastiska insatser. Det är kyrkor, Röda Korset och andra som gör viktiga stödinsatser för nyanlända, till exempel håller språkkaféer där man kan träna språket. Men det är också viktigt att möta varandra för att bygga gemenskap, motverka utanförskap och minska fördomar.

Désirée Pethrus lägger stor vikt vid civilsamhället. Civilsamhället måste delta i integrationsarbetet. Hon nämner inget om de nyanländas ansvar för att etableras i samhället men det kanske förutsätts att de ska delta i de arrangemang civilsamhällesorganisationer organiserar. Det talas om kyrkor, NGO och enskilda individers egenvilja att ta tag i byggandet av gemenskap och motverkande av utanförskap.

⁶⁹ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, 167 Désirée Pethrus (KD).

⁷⁰ Ibid, anf. 167 Désirée Pethrus (KD).

⁷¹ Petersson, 2006, s. 13.

Pethrus andra definition av begreppet integration relateras till gemenskap, där civilsamhället och de nyanlända möts i mitten. Förutsatt att de nyanlända deltar och visar vilja att anpassa sig till samhället och lära sig språket. Denna definition stämmer in på Peterssons definition av begreppet integration. Petersson påpekar till skillnad från Pethrus vikten av att de nyanlända visar vilja att anpassa sig till landets normer och värderingar.⁷²

Jag tror på mångfalden. Vi är ett land som med innovationer och idéer, med alla de människor som kommer hit, som flyr, kan skapa en spännande framtid för Sverige.⁷³

Désirée Pethrus användning av begreppet mångfald syftar på att de nyanlända som kommer hit har med sig erfarenheter som vi i Sverige kan utnyttja. De nyanlända målas inte alls som belastning utan snarare som en tillgång. Det är inte tydligt i Kristdemokraternas anföranden om de nyanlända behöver efterträta sig efter majoritetssamhället istället läggs vikt på att uttrycka hur mångfald kan skapa en spännande framtid för Sverige. I Peterssons definition av ett mångkulturellt samhälle omfattas av att de nyanlända för med sig sina kulturella tänkesätt och levnadsmönster. Pethrus användning av begreppet mångfald syftar endast till att etnisk mångfald kan gynna samhället. Hennes användning av begreppet mångfald förespråkar därför inte mångkulturalism.⁷⁴

5.3.5 Socialdemokraterna

Det är verkligen inte så att ni kan luta er tillbaka och säga: Vi fixade integrationen. Men nu går det an att höja rösten och säga: Det borde ni ha fixat med hjälp av en borgerlig budget under våren. Vi kommer att ta oss an problemen. Men vi har inte Moderaternas lösning. Det är jag stolt över. Det är vad som gör att jag är socialdemokrat och inte tillhör något borgerligt parti. Vi socialdemokrater står upp för att det ska vara en ordning på arbetsmarknaden som omfattar alla. Hanif Bali säger att han ska summera och säger att vi inte vill att Sverige ska vara ett invandringsland. Det är helt sant om din uppfattning är att ett invandringsland är att man har ett B-lag på arbetsmarknaden där människor konkurrerar med låga löner. Vi ska låta människor komma till vårt land, få en relevant utbildning,

⁷² Petersson, 2006, s. 13.

⁷³ Ibid, anf. 169 Désirée Pethrus (KD).

⁷⁴ Ibid, s. 13.

vara gångbara på svensk arbetsmarknad och konkurrera på exakt samma villkor som alla andra. Det är den svenska arbetsmarknadspolitiken.⁷⁵

Annelie Karlsson använder begreppet integration i två syften. I båda fallen handlar det om att ge replik till moderaterna. I exemplet ovan tilltalar hon alliansen i helhet om att de inte kan säga att de fixade integrationen. Hon fortsätter stycket med att hon är stolt socialdemokrat som inte delar de borgliga partiernas syn på detta. Hon påstår att det är sant att socialdemokraterna inte vill vara ett invandringsland om det innebär att ett B-lag uppstår på arbetsmarknaden. Hon vill att alla människor på arbetsmarknaden ska konkurrera på samma villkor oavsett bakgrund. Karlsson förknippar lyckad integration med en rättvis arbetsmarknad.

Utifrån användningen av begreppen integration är det tydligt att de nyanlända förväntas utbilda sig eller arbeta och bidra till sin egen försörjning. Hennes definition är inte alls långt ifrån Peterssons definition av begreppet integration i den meningen att de nyanlända förväntas arbeta. Det är dock svårt att avgöra vad Karlsson förväntar sig av de nyanlända gällande deras nationella identitet och normer.

Karlsson skildrar de nyanlända som ett offer som hamnar i ett B-lag om de borgliga partierna får bestämma. Det får i sin tur de nyanlända att framstå som en belastning för samhället. Om de nyanlända inte kan hitta ett jobb med exakt samma villkor som alla andra är det ett problem för Karlsson. Hennes sätt att tala om de nyanlända skapar en negativ bild av de nyanlända.⁷⁶

5.3.6 Miljöpartiet

Herr talman! Till sist måste jag också nämna den diskussion om tillfälliga uppehållstillstånd som ett sätt att förbättra integrationen som just nu förs inom flera partier. Jag har egentligen bara en sak att säga om det, nämligen att det inte har någonting med integration att göra. Vi får aldrig glömma bort att det är människor vi talar om. Det är inte främst siffror, volymer eller procent i statistiken. Det är människor som Nidal, Saba och Hiba. Det är människor som är på jakt efter ett bättre liv. Vår uppgift är att ge dem de bästa förutsättningarna att göra det. Det hoppas jag också att debatten framöver faktiskt kommer

⁷⁵ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 187 Annelie Karlsson (S).

⁷⁶ Petersson, 2006, s. 9

att handla om. Vägen till ett Sverige där alla kan nå sina drömmar går aldrig via signalpolitik och försämrad trygghet för de mest utsatta. En god etablering handlar i stället om att investera i bostäder, att satsa på utbildning och att stärka näringslivet, så att vi får fler jobb i det här landet. Bara på det sättet bygger vi ett Sverige för alla, och vi står bakom regeringen i detta arbete. Jag tänkte avsluta med att referera en politiker från Borlänge. Han sa att de barn som kommer i dag är en gåva inför vår morgondag.⁷⁷

För miljöpartiet är inte tillfälliga uppehållstillstånd lösningen på integration. Magda Rasmusson är tydlig med att de nyanlända är människor och inte siffror, volymer eller procent i statistik. Hon använder sig av nyanländas namn för att försöka illustrera det. Rasmusson ser de nyanlända på jakt efter ett bättre liv och att det är vårt ansvar att tillgodose det.

Hon påpekar likt de andra riksdagspartierna att integrationspolitiken är förknippat med fler områden i politiken. För att bygga ett Sverige där alla kan nå sina drömmar går inte via signalpolitik utan genom att investera i bostäder, satsa på utbildning och stärka näringslivet, för fler jobb. Genom hennes användning av begreppet integration är det svårt att definiera begreppet. Hon är för ett öppet Sverige för alla och där alla kan nå sina drömmar. Hon är emot signalpolitik som sätter press på de nyanlända. Rasmusson tror istället att en lyckad etablering sker genom att vi satsar på fler jobb. Hon är inne på samma spår som Peterssons definition av integration men hon använder sig hellre av det mer neutrala begreppet etablering.⁷⁸

Hon avslutar sitt anförande genom att citera en politiker från Borlänge och i den meningen för hon fram att barnen som kommer hit är morgondagens gåva. Det är ett sätt att skildra de andra som en gåva för morgondagen. I meningen syftar hon på barnen vilket får mig att undra på hur hon ser på dem vuxna som kommer hit. I det utsagda finns ett utrymme för att tolka att de vuxna som kommer hit anses vara en belastning men det är inte deras barn. De nyanlända stereotypiseras på så sätt. Det görs en kategoriindelning av vi och dem i citatet. Den kategoriindelning hon gör skiljer oss från de andra.⁷⁹

⁷⁷ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 185 Magda Rasmusson (MP).

⁷⁸ Petersson, 2006, s. 13.

⁷⁹ Ibid, s. 9-10.

5.3.7 Vänsterpartiet

Herr talman! Som vi har hört i dag är en debatt om integration på samma gång en debatt om allting och ingenting, för många av de frågor som har stor betydelse för integrationen ligger på andra utskottsområden, såsom utbildning, socialförsäkring, bostad och så vidare. Det vi debatterar på vårt område är bara en smal liten skärva av det som får betydelse för hur man landar i Sverige.⁸⁰

Likt de andra partiföreträdare påpekar Christina Höj Larsen från Vänsterpartiet att integration handlar om att skapa förutsättningar i samhället vilket kräver andra politiska områdets inblandning. Att integration fungerar är ett ansvar som ligger på Sverige.

Herr talman! En seriös debatt om integration måste även kopplas till frågan om strukturell diskriminering. Vi har haft denna debatt tidigare, och vi vet att det i ganska många partier råder brist på förslag i detta avseende. Vi vet att inte bara de av oss som är födda utomlands utan även de av oss som upplevs som utlandsfödda riskerar att drabbas av etnisk diskriminering. Vi vet att det till exempel är åtta gånger svårare för dem av oss som har ett namn som klingar utomeuropeiskt att kallas till jobbintervju. Vi vet att min kompetens, utbildning och yrkeslivserfarenhet inte tas till vara i samma utsträckning om min bakgrund är utomeuropeisk som om jag har rötterna i Norden.⁸¹

Christina Höj Larsen är kritiskt mot de andra partierna som inte har givit denna punkt i debatten tillräckligt med uppmärksamhet. Hon förknippar integration starkt med frågan om strukturell diskriminering. Hon berättar hur svårt det kan vara för utlandsfödda att ta sig in på arbetsmarknaden. Larsen gör en kategoriindelning av vi och dem. I början av stycket tillhör hon *vi* men sedan går hon över till att inkludera sig själv med *de andra*. Vilket är ett intressant fenomen och som ingen av de andra partiföreträdarna i debatten gör.

Christina Höj Larsen skildrar de andra som ett offer genom att berätta att personer med utomeuropisk namn och bakgrund har svårare att hitta jobb. Hon menar också att de riskerar att drabbas av diskriminering. Hennes sätt att skildra de nyanlända får dem att framställas som belastning för samhället. Detta trots att Larsen försöker vinna sym-

⁸⁰ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 198 Christina Höj Larsen (V).

⁸¹ Ibid, anf. 198 Christina Höj Larsen (V).

pati för de andra. Petersson skriver att skildring av den andra som offer kan ge intrycket av att de nyanlända är en belastning för samhället vilket stämmer in med detta stycke.⁸²

I huvudsak utkristalliseras två vägar hos de borgerliga partierna. En linje består i att försöka vinna väljare och göra politisk karriär genom att anamma delar av Sverigedemokraternas politik och retorik. Det sker genom att presentera förslag som signalerar åtstramning av flyktingpolitiken men hävda att de rör integrationen eller genom en problembeskrivning som syftar till att säga att majoritetsbefolkningens sociala problem kan lösas genom att pressa tillbaka invandrades rättigheter. Den andra huvudlinjen hos borgerligheten är att presentera förslag som slår mot våra kollektiva rättigheter genom att lägga huvudansvaret på individen och vilja sänka trösklarna på arbetsmarknaden. Ibland kombinerar man friskt dessa två. Regeringen har, å sin sida, tagit steg som ska leda till en snabbare etablering av nyanlända. Flera av dessa är bra och viktiga förslag som Vänsterpartiet länge förespråkade. Det gäller till exempel krav på att samtliga kommuner ska ta emot asylsökande. Det gäller ett större statligt ansvarstagande för anläggningsboenden och satsningar för att öka antalet behöriga sfi-lärare. Regeringen föreslår också snabbspår för att korta tiden för nyanlända att komma i arbete. Det gäller inte bara högutbildade, som det tidigare sagts här, utan även på många andra områden och branscher. Målsättningen är att nyanlända snabbt ska komma ut på en arbetsplats som är relevant för utbildning, erfarenheter och intresse. Branscher där det råder brist på arbetskraft ska få hjälp med kompetensförsörjningen.⁸³

Det är mycket kritik som riktas mot alliansen och sverigedemokraterna. Larsen påstår att Sverigedemokraternas politik som rör etablering av nyanlända har i första hand att göra med åtstramning av flyktingar. Att det är ändamålet för dem och på så sätt skulle majoritetsbefolkningens sociala problem lösas. För det andra påstår hon att alliansen slår mot kollektiva rättigheter genom att de lägger huvudansvaret av integration på individen samt genom att de vill sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Larsen går vidare in på Vänsterpartiets egna etableringsförslag. Målet med dessa förslag är att de nyanlända ska snabbt ut på en arbetsplats. Det är svårt att definiera begreppet integration utifrån Larsens användning. Det hon dock gör är att betona vikten av att de nyanlända ska in på ar-

⁸² Petersson, 2006, s. 10-11.

⁸³ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 198 Christina Höj Larsen (V).

betsmarknaden vilket stämmer in på Peterssons definition av integration.⁸⁴

5.3.8 Sverigedemokraterna

Jag börjar med ordet integration. Det syftar, som jag ser det, till en ömsesidig process där två eller flera enheter ska bilda något gemensamt. I just detta specifika fall handlar det givetvis om individer med olika nationell bakgrund som ska fogas samman och skapa ett samhälle där de alla får utrymme för sina respektive preferenser.⁸⁵

I detta stycke definierar Paula Bieler begreppet integration explicit. Hon beskriver den som en ömsesidig process där individer med olika nationell bakgrund ska fogas samman och skapa ett samhälle. Hennes definition av begreppet integration skiljer sig från Petersson. Petersson är tydlig med att det är majoritetssamhällets normer som råder och inte vad som skapas gemensamt av de olika nationella identiteter vilket Bieler är inne på. Bieler definition av begreppet integration är mer lik Peterssons definition av begreppet mångkulturalism.⁸⁶

Jag vänder mig också mot integrationsprincipen i Sverige eftersom det inte bara handlar om att bygga något nytt i ett tomrum utan om att ersätta det samhälle som vi har, som har vuxit fram under tusentals år, med något nytt.⁸⁷

Bieler är tydlig med att hon inte är för integrationsprincipen i Sverige. Hon anser att integrationsprincipen ersätter det samhälle vi har med något nytt. Bielers definition av begreppet integration skiljer sig från Peterssons. Trots att Bieler använder sig av ordet ”vuxit” när hon talar om samhället som indikerar att det alltid har varit i utveckling väljer Bieler att se på samhället som något som måste bevaras och vårdas. Detta synsätt brukar förespråkare av assimilation ha.⁸⁸ Sverigedemokraternas företrädare väljer här att se globalisering och immigration som något ovanligt och icke tillhörande den naturliga utvecklingen av ett samhälle. Här anses immigranter med en annan nationell bakgrund som hot för samhället.

⁸⁴ Petersson, 2006, s. 13.

⁸⁵ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 156 Paula Bieler (SD).

⁸⁶ Petersson, 2006, s. 13.

⁸⁷ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 156 Paula Bieler (SD).

⁸⁸ Petersson, 2006, s. 13.

Bieler gör kategoriindelning i meningen genom att använda sig av ”samhället vi har”. Det är en vanlig kategoriindelning men som gör det tydligt att det är vi i västvärlden som utsätts för hot av det utsagda dem.⁸⁹ I längden sätter sådana uttalanden mönster på det offentliga samtalet som skiljer oss från de andra.

Vi har insett att den så kallade integrationspolitiken inte räcker. Man kan inte välkomna hur många som helst, alldeles oavsett hur bra integrationsåtgärder man vidtar. Sverige har länge toppat vad gäller satsningar på så kallad integration och hamnat i botten på hur väl människor faktiskt kommer in i vårt samhälle.⁹⁰

I detta stycke uttrycker Bieler att Sverige inte klarar av att välkomna hur många nyanlända som helst oavsett integrationsåtgärder. I stycket skildras de andra som en börda för Sverige. De nyanlända anses vara en börda för samhället och inte en tillgång. I linje med Petersson stämmer detta stycke in på att den stereotyp som skildras är till fördel av den egna gruppen *vi* och negativ för den främmande gruppen *de andra*.⁹¹

Men när vi talar om assimilation vill vi varken att en person ska slänga allt den bär med sig och uttradera det eller att alla ska bli identiska kopior av någon slags purnsvensk individ, en stereotyp. Vi vill endast skapa förutsättningar för att den som kommer till vårt land och vårt samhälle ska välkomnas in i det och också välkomna det in i sig själv. Herr talman! Det är min övertygelse att assimilation är en i grunden naturlig process. Vi formas alla av de människor vi har omkring oss och möter i vår vardag. Vi influeras av samhället omkring oss.⁹²

Paula Bieler gör det tydligt att hon och hennes parti föredrar att använda sig av begreppet assimilation. Hon anser att denna typ av etableringspolitik är en naturlig process. Bieler talar för Sverigedemokraterna att de varken vill att ”en person ska slänga allt den bär med sig och uttradera det eller att alla ska bli identiska kopior av någon slags purnsvensk individ”. Hon menar att ett samhälle med assimileringspolitik förutsätter att nyanlända välkomnas in i samhället men också välkomnar det in i sig själv. Enligt Peters-

⁸⁹ Petersson, 2006, s. 9-10.

⁹⁰ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 158 Paula Bieler (SD).

⁹¹ Petersson, 2006, s. 9-10.

⁹² Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 156 Paula Bieler (SD).

sons definition av assimilation innebär det att de nyanlända förväntas att ge upp sina egna nationella identiteter, normer, värderingar och levnadssätt och gå upp i det nya värdlandets värdesystem.⁹³ Nykomlingarna ska alltså anpassa sig till majoritetssamhället. Bielers definition av assimilation ligger närmare Peterssons definition av integration.

Paula Bielers hållning blir lite motsägelsefull. Först talar hon emot integrationsprincipen för att den vill ersätta vårt samhälle samtidigt påstår Bieler att vi formas och av människor omkring oss. Hennes anföranden är antingen motsägelsefulla eller så syftar de till att endast de nyanlända ska anpassa sig till oss. Om Bieler eftersträvar att de nyanlända ska anpassa sig efter vårt samhälle innebär det att hennes användning av assimilation är lämplig.

Paula Bieler gör en tydlig kategoriindelning av vi och dem. Hon är tydlig med att det är vi som bestämmer och att de andra ska anpassa sig efter det. Hennes stereotypisering står i linje med det Petersson skriver, om att majoritetsbefolkningen anses stå för det normala medan de nyanlända anses stå för det avvikande.⁹⁴

Idén om det mångkulturella samhället bygger på detta nya, en smältdegel där mångfald överskuggar gemenskap. I teorin kan man förvisso tycka att det är en fin tanke, men i praktiken faller den på flera grunder. Jag är alldeles övertygad om att människan är en social varelse som har behov av samhörighet med medmänniskor med vilka hon identifierar sig och en plats där hon helt enkelt känner sig hemma. Jag vänder mig mot tanken om det mångkulturella samhället, då jag ser hur det är synonymt med ett splittrat och segregerat samhälle.⁹⁵

Det mångkulturella samhället är ett samhälle där mångfald överskuggar gemenskap. Detta är Bieler tydlig med att hon tycker. Budskap av ett mångkulturellt samhälle är att det inte tillåter gemenskap och i en vidare analys skapar segregation då det kommer finnas flera mindre kulturer och gemenskaper. Hon påstår att det mångkulturella samhället i praktiken faller, hon menar att en människa har ett behov av samhörighet och om inte majoritetssamhällets normer råder får det allvarliga konsekvenser. Att uppnå ett mångkulturellt samhälle innebär för henne att uppnå ett splittrat och segregerat sam-

⁹³ Petersson, 2006, s. 13.

⁹⁴ Ibid, s. 19.

⁹⁵ Debatt om förslag, 2015, AU9, Integration, anf. 156 Paula Bieler (SD).

hälle. Hennes påstående om mångkulturalism är synonymt med ett splittrat och segregerat Sverige är skarp i sitt uttryck. Dock bekräftar Petersson att skillnaderna mellan etniska grupper kan bli tydliga i samhället till följd av mångkulturalism.⁹⁶

5.4 Resultat

I debatten finns flera likheter mellan partierna men ännu fler skillnader. I debatten görs totalt 43 anföranden. Flest anföranden gör sverigedemokraterna och miljöpartiet, minst antal anföranden gör vänsterpartiet. Det begrepp som används mest i debatten är integration, totalt nämns det 53 gånger. Begreppen mångkultur/mångfald och assimilation används totalt sex gången respektive 5 gånger under debatten. Slutsatsen från den kvantitativa analysen är att alla riksdagspartier använder sig mest av begreppet integration. Sverigedemokraterna är det enda parti som använder sig av de tre centrala begreppen. Kristdemokraterna använder sig av begreppet mångfald en gång under debatten syftande på att etnisk mångfald är berikande för samhället. Alla partier ställer sig positiva till integration förutom sverigedemokraterna som ställer sig negativa. Sverigedemokraterna väljer istället att ställa sig positiva till begreppet assimilation och förespråka den formen av etableringspolitik. Resultatet från den kvantitativa analysen bekräftas i den kvalitativa.

Under analysen har det inte alltid varit självklart att definiera politikernas användning av begreppen och hur de används i relation till de nyanlända samt om det sker en stereotypisering. Alla riksdagspartier, förutom Sverigedemokraterna, använder sig av begreppet integration mer eller mindre i enlighet med Peterssons definition. Deras användning skiljer sig lite genom att de lägger mer vikt vid att de nyanlända ska sättas i arbete än att överlägga hur mycket de ska anpassa sig till Sveriges normer och lagar. Det enda parti som är tydliga med hur viktigt det är att de nyanlända anpassar sig till normerna, lagarna och värderingarna som råder här är Folkpartiet. Sverigedemokraterna är det enda parti som använder sig av alla tre begreppen och som tydligt definierar dem. De motsätter sig begreppet integration och föredrar att använda sig av assimilation. I debatten är Sverigedemokraterna verkligen opponenter till de andra partierna. Sverige-

⁹⁶ Petersson, 2006, s. 13.

demokraternas definition av begreppen skiljer sig också från Peterssons. När Sverigedemokraterna definierar assimilation är de närmare Peterssons definition av integration och när Sverigedemokraterna definierar begreppet integration är de närmare Peterssons definition av mångkulturalism.

Alla partier förutom Sverigedemokraterna pratar om vikten av att de nyanlända ska sättas i arbete, det är deras mål men medlen för att uppnå detta skiljer sig. Socialdemokraternas anser att de hellre inte ser Sverige som ett invandringsland om det skulle innebära att invandrare skulle få mindre ingångslöner än alla andra. En annan sak som flera partier har gemensamt är att de anser att integrationspolitik sammanhänger med andra politiska områden. Det område som nämnts ofta av politikerna är bostadsmarknaden. De partier som drar den länken mellan integrationspolitiken och bostadsmarknaden är alla förutom Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna. Detta bevisar att de flesta partierna är medvetna om att etableringspolitik påverkar andra politiska områden.

I debatten skildras de nyanlända som både belastning och tillgång för samhället. I Sverigedemokraternas retorik är det tydligast hur de nyanlända målas som hot och belastning för det svenska samhället. I Kristdemokraternas retorik sker det motsatta, de skildrar de nyanlända som resurs och tillgång för Sverige. Miljöpartiet skildrar de nyanlända som en belastning och tillgång samtidigt. Petersson skriver att kategoriindelningen av vi och dem är vanlig form. Alla partier i debatten utför denna typ av kategorisering. En del partier gör det mer tydligt än andra, vilket går i linje med Petersson. Utifrån debatten konstaterar jag att stereotypisering av de nyanlända sker i den mest grundläggande form som Petersson nämner där de främmande beskrivs som belastning och hot.

Det är tydligt att den förändring Sverige har genomgått i etableringspolitiken inte är över än. Sveriges utformning av etableringspolitiken måste ständigt anpassas efter den omvärlds situation vi befinner oss i. Historiens händelser kan vara orsaken till den förändring som sker i etableringspolitiken. Att politiker i ett land som Sverige, som betraktas som ett fäste för mångkulturalismen, inte använder sig mer av begreppen mångkultur och mångfald i debatt av etableringspolitik är en indikation på att Sverige håller på att dra sig ifrån mångkulturalismen.

6 Sammanfattande diskussion

Syftet med denna uppsats har varit att analysera en integrationsdebatt från Sverige riksdag. För att genomföra analysen används både kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys. Min teori består av en definition av de tre begreppen, integration, assimilation och mångkultur samt talar om den grundläggande formen av stereotypisering. Frågeställningarna jag har besvarat är:

1. Hur ofta förekommer begreppen integration, assimilation och mångkultur samt hur många gånger används begreppen av varje parti?
2. Hur ställer sig partiernas företrädare till begreppen integration, assimilation och mångkultur?
3. Hur definierar partiernas företrädare begreppen integration, assimilation och mångkultur i sin användning?
4. Sker det en stereotypisering av de nyanlända och i så fall hur?

Jag kom fram till att i debatten finns både likheter och skillnader mellan partierna. Alla partier använder sig mest av begreppet integration. Alla partier ställer sig positiva till integration förutom sverigedemokraterna som ställer sig negativa. Kristdemokraterna nämner begreppet mångfald en gång, annars är det Sverigedemokraterna de enda som uttalar sig om mångkulturalism. Sverigedemokraterna ställer sig negativa till mångkulturalism och anser att det splittrar samhället. Sverigedemokraterna är även de enda som nämner och förespråkar assimilation. Detta bekräftar Sverigedemokraterna som motpolen i den svenska etableringspolitiken.

Alla riksdagspartier, förutom Sverigedemokraterna, använder sig av begreppet integration mer eller mindre i enlighet med Peterssons definition. Det dem olika partierna gör är att de lägger mer vikt på att de nyanlända ska sättas i arbete än att diskutera hur mycket de ska anpassa sig till Sveriges normer och lagar. Det enda parti som är tydliga med hur viktigt det är att de nyanlända anpassar sig till normerna, lagarna och värderingarna som råder i Sverige är Folkpartiet. Sverigedemokraternas definition av integration, assimilation och mångfald skiljer sig från Peterssons definition. När sverigede-

mokraterna talar om assimilation stämmer det bättre överens med Peterssons definition av integration och när de pratar om integration är de närmare Peterssons definition av ett mångkulturellt samhälle.

De nyanlända målas under debatten som belastning och hot. Tydligast sker det i Sverigedemokraternas retorik. I kristdemokraternas retorik målas de nyanlända som resurs och tillgång för Sverige. Miljöpartiet målar de nyanlända som både en belastning och tillgång genom att de beskriver nyanländas barn som morgondagens gåva. Det innebär i det utsagda att idag utgör nyanlända någon form av belastning. Det alla partier har gemensamt är kategoriseringen av vi och dem. En del partier gör det mer tydligt än andra.

Det är uppenbart att den förändring Sverige har genomgått i etableringspolitiken inte är över än. Att riksdagspartierna under debatten inte använde begreppet mångkulturalism är en indikation på att Sverige håller på att släppa grepp om mångkulturalismen. Dahlströms slutsats i hans avhandling är att retorik och praktik är beroende av att uppfattas som legitima av omgivningen. Det blir en utgångspunkt för min slutsats. Att politikerna inte använder sig av begreppet mångkulturalism, trots att Sverige anses vara fästet för mångkulturalism kan bero på att politikerna försöker finna legitimitet för deras retorik hos väljarna. I boken "Mångfaldens dilemma" skriver Borevi tillsammans med Bengtsson om den policy trend som går i forskningslitteraturen under benämningen "the civic integrationist turn" som innebär skärpta krav på kunskap om språk, historia och kultur hos de nyanlända om mottagande landet. Parallellt med dessa krav ändrar stater linje från mångkulturella avsiktsförklaringar. Borevi och Bengtsson hävdar att trots den svenska integrationspolitiken har stått stabil länge kan det komma att ändras av det tryck som den är utsatt för idag. I framtiden kan dessa år komma att karaktäriseras som den kritiska period då Sverige bytte stig i integrationspolitiken. Detta bekräftar min slutsats om att det finns en indikation på att den förändringen redan har inletts. Förändringen av etableringspolitiken i Sverige är en pågående process som hela tiden måste anpassas efter den omvärldssituation vi befinner oss i.

Detta ämne har varit intressant att undersöka. För framtida forskning är det intressant att genomföra en liknande studie som undersöker fler områden så som partiprogram, propositioner, beslut och olika myndigheter för att bilda en helhetsuppfattning och dra en slutsats i ämnet.

Referenser

Primärmaterial

Riksdagen, ”Debatt om förslag, Integration, Olika frågor om integration (AU9)”, Juni 15, 2015, [hämtad 2016-05-21] http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/integration_H201AU9

Sekundärmaterial

Bloemraad, Irene; Korteweg, Anna; Yurdakul, Gökçe, ” Citizenship and Immigration: Multiculturalism, Assimilation, and Challenges to the Nation-State”, *Annual Review of Sociology*, Vol. 34, 2008, s. 153-179.

Bengtsson Bo & Borevi Karin, 2016, ”Mångfaldens vägska - om integrationspolitikens stigberoende” i Bengtsson, Bo, Myrberg, Gunnar & Andersson, Roger (red.), *Mångfaldens dilemman: medborgarskap och integrationspolitik*, Gleerups Utbildning, Malmö.

Bergström Göran och Boréus Kristina, 2012, *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund.

Borevi, Karin, 2002, *Välfärdsstaten i det mångkulturella samhället*, Acta Universitatis Upsaliensis, Diss. Uppsala: Univ., Uppsala.

Dahlström, Carl, 2004, *Nästan välkomna: invandrarpolitikens retorik och praktik, Statsvetenskapliga institutionen*, Univ., Diss. Göteborg: Univ., 2004, Göteborg.

Opper, Susan, "Multiculturalism in Sweden: A Case of Assimilation and Integration"; *Comparative Education*, Vol. 19, Issue 2, 1983, s. 193-212.

Petersson Bo, 2006, ”Invandring och integration i Danmark och Sverige: likt och olik i debatt och politiskpraxis” i Hedetoft, Ulf, Petersson, Bo & Sturfelt, Lina (red.), *Bortom*

stereotyperna? invandrare och integration i Danmark och Sverige, Makadam förlag i samarbete med Centrum för Danmarksstudier vid Lunds universitet, Göteborg, 2006

Internetkällor

Integrationsverket, ”Ett förlorat år - En studie och analys av insatser och resultat under introduktionens första 12 månader”, 2007, [hämtad 2016-05-21]

http://integrationsrapporter.mkcentrum.se/wp-admin/wp-content/uploads/2007-05_Ettforloratar.pdf

Migrationsverket, ”Inkomna ansökningar om asyl, 2015”, Maj 9, 2016, [hämtad 2016-05-21]

<http://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac3871598173/1460036885615/Asyls%C3%B6kande+till+Sverige+2000-2015.pdf>

Regeringskansliet, ”Regeringens proposition 2009/10:60 Nyanlända invandrades arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd”, November 17, 2009, [hämtad 2016-05-21]

<http://www.regeringen.se/contentassets/33688821c8314700a8e2772a1cd64cb1/nyanlanda-invandrades-arbetsmarknadsetablering---egenansvar-med-professionellt-stod-prop.-20091060>